

PERSBERICHT

Onderwijs baas over speelpleinwerk - donderdag 9 april 2015

Zitten kinderen binnenkort 12 maanden op de schoolbanken?

Brussel - Vanmorgen lanceerde de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS), gesteund door alle huidige speelpleinploegen van de 8 VGC-speelpleinen, een pamflet om haar bezorgdheid te uiten over de nieuwe plannen van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) rond speelpleinwerk. Vanaf de zomervakantie zal de organisatie ervan niet langer door de jeugddienst gebeuren, maar door lokale scholen. Het jeugdwerkprincipe, de toegankelijkheid en het hoofdoel van speelpleinwerk, spelen om te spelen, verdwijnen op de achtergrond.

“Speelpleinwerk is jeugdwerk en speelt zich af in de vrije tijd van kinderen, ver weg van schoolse eindtermen!”

“Wij willen inspraak!”

“We willen betrokken worden bij de nieuwe plannen”, stelt *Wauter Temmerman*. Hij ondersteunt de speelpleinwerkingen in Brussel en is zelf nog vrijwilliger geweest op 1 van de VGC-speelpleinen. “De afgelopen 6 maanden werd het nieuwe concept vormgegeven zonder enige vorm van inspraak van de speelpleinploegen zelf, de VDS én de Brusselse jeugdraad.” De nieuwe ‘speelpleinwerking’ werd weliswaar in december voorgesteld op een algemeen speelpleinoverleg en begin dit jaar tijdens een overleg met het kabinet, maar op geen van beide momenten werden hun bezorgdheden *au serieux* genomen. In geen geval kon de initiële beleidskeuze in vraag worden gesteld en is het voor de huidige organisatoren onduidelijk hoe de speelpleinwerking tot op vandaag wordt uitgewerkt.

“De huidige speelpleinjongeren spenderen al jaren hun eigen vrije tijd aan speelpleinwerk, tijdens de werkingsperiode en onbezoldigd doorheen het jaar. In tal van werkgroepen wordt er maand na maand gesleuteld aan kwalitatief speelpleinwerk. De jarenlange expertise van deze jongeren negeren bij de vormgeving van een nieuw concept, getuigt van een gebrek aan waardering”, treedt *Reda Iben Boura* bij. Hij is voorzitter van een kernteam op speelplein Kastanjes in Anderlecht.

Is dit nog speelpleinwerk?

Een aantal speelpleinvrijwilligers zwaait met een pamflet en een opinietekst. Ze maken duidelijk welke keuzes in het nieuwe beleid regelrecht ingaan tegen de kern van het speelpleinwerk en waarom ze bezorgd zijn:

Jeugdwerkfilosofie ver zoek!

Al vanaf deze zomer verdwijnen de bestaande werkingen en worden er schooldirecties gezocht om de VGC-speelpleinen te organiseren. De bestaande ploegen per werking worden vervangen door één grote animatorenpool. Vrijwilligers in stuurgroepen die jarenlang hun speelplein zelf hebben vormgegeven en georganiseerd, worden ingezet als uitvoerders, zonder garantie op een procesmatige betrokkenheid. De dagelijkse leiding van de werking wordt deels voorbehouden aan leerkrachten. Participatie, inspraak en experimenteerruimte gaan verloren. Jeugdwerk is ver zoek!

“Het is dom om te geloven dat jeugdwerk en professionaliteit niet zouden samengaan”

De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk merkt op dat er per speelpleinwerking minimaal twee hoofdanimatoren worden aangesteld, waarvan minimum één een leerkracht is van de school. “Ik weet niet of u graag op vakantie gaat met uw baas? Ik niet!”, aldus *Breugelmans*. “Dat is echter wel wat men met dit uitgangspunt in het nieuwe Brusselse verhaal letterlijk doet. Kinderen en leerkrachten zien elkaar 12 maanden per jaar. We vragen ons af hoe leerkrachten zullen omgaan met hun dubbele rol van leerkracht tijdens de schooluren en animator in de vakantietijd. We hopen in elk geval dat kinderen binnenkort niet 12 maanden op de schoolbanken zitten!”

Tot 80% van de plaatsen is voorbehouden, inschrijven per week

Inschrijven moet vooraf gebeuren, per week en tot 80% van de plaatsen is voorbehouden voor kinderen die ingeschreven zijn in de school die de nieuwe “speelpleinwerking” organiseert. Het speelplein is dus in de toekomst niet meer vrij toegankelijk voor alle kinderen. Openheid is ver zoek!

Spelen om te leren?

Er ligt een sterke nadruk op externe doelstellingen, zoals kennisverlies tegengaan en taalstimulering. Het lijkt er sterk op dat spelen straks een middel is en geen doel op zich. Nochtans is de basisfunctie van een speelpleinwerking spelen om te spelen. Er hoeft op het speelplein niet gespeeld te worden om iets te leren, al is dat uiteraard inherent aan (samen) spelen. Hoe meer het spelen door kinderen zélf wordt ingevuld, hoe groter de kans op echte sociale interactie, taalontwikkeling, grenzen verleggen... Leerkansen mogen echter niet het vertrekpunt zijn. Kinderen hebben amper nog échte vrije tijd waaraan ze zelf invulling kunnen geven. Laat vrije tijd échte vrije tijd zijn!

Respect voor elkaars eigenheid

De nieuwe ‘speelpleinwerking’ moet volgens de VGC worden gezien in het kader van een nieuwe kijk op een brede schoolwerking als hefboom voor maximale ontwikkelingskansen voor kinderen en jongeren. Door samen te werken wil men een brede leer- en leefomgeving creëren in de vrije tijd en op school.

“Vandaag speelt 1 op de 3 speelpleinwerkingen in Vlaanderen en Brussel op een school”, vertelt *Bert Breugelmans*. “We kunnen dan ook alleen maar toejuichen dat lokale samenwerkingsverbanden worden opgezet die een win-win-situatie voor elke betrokken partij opleveren. We stellen echter vast dat de VGC in Brussel het concept brede school vooral als hefboom gebruikt om eenzijdig de uitdagingen binnen het Brusselse Nederlandstalige onderwijs te dienen, maar voorbij gaat aan de laatste zin van de brede school-definitie: Er wordt gestreefd naar onderlinge versterking, aanvulling en verrijking, maar met behoud van de eigenheid van de partners.”

Speelpleinwerk als instrument?

Dit is helaas niet het enige voorbeeld waarin men de methodiek speelpleinwerk gebruikt om een ander doel te bereiken. Er komt meer en meer externe druk op speelpleinwerk te staan om te gaan instrumentaliseren en professionaliseren. Beleidsmakers, vooral politici, tekenen steeds meer de kantlijnen uit van de gemeentelijke werkingen of bepalen aan de hand van subsidies wat het jeugdwerk moet doen. Professionalisering is meestal een goede zaak. Heel wat werkingen gaan er budgettair op vooruit en de zakelijke kanten zijn beter geregeld. Het probleem situeert zich eerder op de uitgangssituatie van de werking: *wat is het initiële doel?*

*“Het probleem situeert zich op het uitgangspunt van de werking:
wat is het initiële doel?”*

Meer en meer wordt het spanningsveld tussen verschillende functies van speelpleinwerk duidelijk: spelen en opvang, spelen en leren, spelen en zorgen... Beleidsmakers zijn even begaan met het welbevinden van de jeugd als andere spelers in de sector. In het beste geval gaat men uit van een mooie combinatie, daar waar het aangename, de speelfunctie, aan het nuttige, de leerfunctie, wordt gekoppeld. Het speelpleinwerk wordt hier, door het brede bereik, de openheid en de lange openingsperiodes, op een andere manier benaderd dan ander jeugdwerk. En dat terwijl speelpleinwerk in de kern jeugdwerk is, dat door jongeren voor kinderen georganiseerd wordt! Voelen beleidsmakers een te grote druk op de vraag naar opvang en onderwijs? Organiseren zij het speelplein voor de ouders, zijnde stemmers, óf voor de kinderen?

Contactpersonen voor de pers:

Bert Breugelmans
Persverantwoordelijke - Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS)
+32 494 79 09 65
bert@speelplein.net

Wauter Temmerman

Lokaal ondersteuner Brussel - Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS)

+32 485 71 49 33

wauter@speelplein.net

Over de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk

De Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) is een dienstverlenende organisatie voor het speelpleinwerk in Vlaanderen en Brussel. De dienstverlening omvat lokale ondersteuning, kadervorming en belangenbehartiging. De VDS wil speelpleinwerkingen proactief ondersteunen om meer en betere speelkansen in de vrije tijd van kinderen te creëren. Het belang van het kind is daarbij ons uitgangspunt.

Meer informatie: www.speelplein.net